

بررسی و تحلیل سطح ناپایداری در محلات حاشیه‌نشین شهرستان ملایر در استان همدان

ندا شریفی¹

نیلا پشمکیان²

شاهرخ جعفری مبین³

چکیده

موضوع پایداری و ناپایداری شهری از جمله مباحث مهم در عصر امروز شهرسازی می‌باشد و بخش وسیعی از موضوعات مورد تحقیق برای سیاستگذاران و برنامه‌ریزان شهری محسوب می‌شود. حاشیه‌نشینی از پیچیده‌ترین مسایل و معضلات اجتماعی، اقتصادی و زیستمحیطی شهری است که در کشورهای جهان اعم از توسعه‌یافته و در حال توسعه به اشکال مختلف وجود دارد با این تفاوت که وضعیت حاشیه‌نشینی در کشورهای در حال توسعه دامنه گسترده‌تری دارد و در سطح وسیع‌تری گسترش پیدا کرده است در طول تاریخ شهرنشینی، ساخت وسازه‌های غیررسمی بخشی از حیات ناپایدار شهری بوده‌اند. این محلات به واسطه تامین تقاضای سرپناه اقشار کم‌درآمد، محل تجمع گونه‌های مختلف اقشار و طبقات اجتماعی فرودست هستند. تقاضا و تجمعی که شاکله ناپایداری حیات شهری این محله‌ها را شکل داده‌اند. از اینرو جهت بررسی و تحلیل سطح پایداری در مناطق حاشیه‌نشین شهرستان ملایر، از روش توصیفی-تحلیلی حول محورهایی چون پایداری کالبدی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی استفاده شده است که هر کدام از این متغیرها از زیر شاخص‌هایی چون شاخص خانوار در واحد مسکونی، تراکم ناخالص جمعیتی، تراکم ساختمانی، کیفیت ابنیه و نوع مصالح، نرخ باسوادی و نرخ اشتغال و... بهره گرفته شده است. و نتایج حاصل از این تحقیق و بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که این محلات فرودست از سطح پایداری پایینی برخوردار می‌باشند.

کلید واژه ها : حاشیه‌نشینی، توسعه پایدار، پایداری اقتصادی، پایداری اجتماعی-فرهنگی و کالبدی

1. دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری. دانشگاه آزاد همدان. E-mail: 09188171471 : mail:n.sharifi_art@yao.com

2. دانشجوی کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری. دانشگاه آزاد همدان. ایران.

3. کارشناسی ارشد معماری. دانشگاه آزاد همدان. ایران.